

LUC: Llei 1/2003, de 19 de febrer, d'universitats de Catalunya (DOGC núm. 3826, de 20 de febrer de 2003)

Què en diu la LUC?: L'avaluació de titulacions o ensenyaments universitaris

Segons el preàmbul de la LUC:

El preàmbul de la LUC fa referència al procés d'integració europea i la creació d'un espai europeu d'ensenyament superior, a partir de la Declaració de Bolonya del 1999, que ha de contribuir a donar coherència a un àmbit universitari que, per definició, no coneix fronteres. Un dels aspectes fonamentals d'aquest espai europeu és la nova estructura cíclica dels ensenyaments, d'una banda, i la transportabilitat dels crèdits, que ha de permetre la comparació entre titulacions, de l'altra. D'acord amb aquesta estructura cíclica, es defineix una primera fase de formació general, amb èmfasi en la transmissió d'habilitats per a la resolució de problemes, seguida d'una segona fase molt més especialitzada, orientada cap a l'exercici professional o la recerca. El sistema es completa amb una darrera fase d'aprofundiment professional o de doctorat.

Amb la finalitat d'agilitar el procés d'harmonització europea, la LUC possibilita que les universitats expedixin titulacions pròpies, dins els actuals estudis oficials, en correspondència amb les titulacions europees.

L'article 3.2 estableix que "els objectius de les universitats s'assoleixen principalment per mitjà de l'estudi, la docència i la recerca".

La LUC regula l'activitat universitària en el títol I "L'activitat universitària". Així, l'article 7 estableix que "els estudis programats tenen com a finalitat la formació cívica, cultural, científica, humanística, tècnica i professional dels estudiants".

L'article 8 estableix que "els plans d'estudis, que són elaborats i aprovats per les universitats, són instruments de planificació i d'organització dels estudis universitaris i han de fer possible una formació de qualitat".

L'article 12 disposa que "els estudis de doctorat tenen com a finalitat la formació de personal investigador, tant per a l'àmbit universitari de recerca com per al món professional i de les empreses [...] i s'han de promoure accions dirigides a reforçar la qualitat i l'especialització dels estudis de doctorat".

En relació amb els títols propis, l'article 13 estableix que "les universitats, mitjançant el Consell Interuniversitari de Catalunya, han d'impulsar i coordinar les mesures pertinents per a la progressiva i plena harmonització dels cicles d'estudis i les denominacions dels títols propis de les universitats al sistema europeu de titulacions". A més, **AQU Catalunya "pot acreditar i certificar els títols propis de les universitats"**.

La secció segona fa referència a l'espai europeu de titulacions. Segons l'article 15, "als efectes de fomentar l'espai europeu de titulacions, els diplomes i els títols que expedixen les universitats han d'ésser acompanyats pel suplement europeu del títol".

La LUC atribueix a AQU Catalunya la funció d'avaluació de la qualitat de les titulacions als articles següents:

L'article 138 disposa que "l'avaluació de la qualitat, la certificació dels processos i l'acreditació de l'aprenentatge dels ensenyaments del sistema universitari de Catalunya s'han d'orientar a llur adequació permanent a les demandes socials, als requisits de qualitat de formació universitària i a la millora contínua de llurs processos, en el marc de l'espai europeu d'ensenyament superior".

L'article 140 estableix que correspon a **AQU Catalunya**, entre altres funcions, l'avaluació de la qualitat dels ensenyaments conduents a l'obtenció dels títols oficials i propis que imparteixen les universitats i els centres docents d'ensenyament superior, la certificació de la qualitat dels ensenyaments, l'acreditació dels ensenyaments en el marc de l'espai europeu de la qualitat, i la promoció de l'avaluació i de la comparació de criteris de qualitat en el marc europeu i internacional.

L'avaluació de les titulacions és funció de la Comissió d'Avaluació de la Qualitat, segons l'article 144.

Finalment, la disposició transitòria sisena tracta de l'adaptació curricular sobre l'espai europeu d'ensenyament superior i estableix que **AQU Catalunya "pot acreditar les titulacions pròpies que posin en marxa les universitats en correspondència amb les titulacions establertes en el marc de l'espai universitari europeu"**.

Consell de redacció | Gemma Rauret Dalmau, Joan Bravo Pijoan, Sebastián Rodríguez Espinar, Josep M. Vilalta Verdú, Martí Estruch Axmacher, Maria Giné Soca

Redacció | Maria Giné Soca i Conchita Herruzo Fonayet

Disseny i maquetació | Josep Turon i Eva Calatayud

Edita | Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya. Via Laietana, 28, 5a planta 08003 Barcelona
Tel.: 93 268 89 50 www.aqucatalunya.org

Dipòsit legal | B-47.523-2000

Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya

elButlletí
Butlletí d'informació sobre la qualitat universitària

La qualitat, garantia de millora.

Gener - març de 2004 **19**

AQU Catalunya

L'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (**AQU Catalunya**) va significar, en el moment de la seva creació l'any 1996, un clar senyal de l'interès compartit pel Govern i per les universitats d'emprendre conjuntament, en forma de consorci, l'activitat d'avaluació i d'assegurament de la qualitat de les universitats. Va ser, de fet, una acció pionera dins l'Estat espanyol (tot i l'existència del Plan Nacional posat en marxa pel Consejo de Universidades, d'abast, objectius i resultats molt més limitats).

Catalunya s'incorporava així a un corrent europeu de promoció d'una cultura de la qualitat, en què no solament es posaven en marxa uns mecanismes d'avaluació de la qualitat, amb un esquema totalment homologable d'avaluació interna i externa, sinó també de transparència i comunicació dels resultats a la societat. **AQU Catalunya** forma part, des del primer moment, de l'ENQA (European Network of Quality Agencies), una iniciativa cabdal i protagonista de primera línia en el procés de Bolonya i reiterada en els comunicats de Praga i de Berlín pels ministres europeus.

La Llei d'universitats de Catalunya en va modificar l'estatus organitzatiu i va ampliar les seves funcions a les d'acreditació i certificació. Així, doncs, aquest "segon naixement" es produeix quan **AQU Catalunya** ja posseeix força expertesa en metodologia de l'avaluació, un coneixement profund del sistema universitari català, fruit d'un intens treball conjunt amb els equips de govern de les universitats, i un reconeixement internacional merescut.

AQU Catalunya ha de ser, i ho està sent ja, una peça important en el procés del desenvolupament a Catalunya de la Declaració de Bolonya, de construcció de l'espai europeu d'ensenyament superior. En aquest sentit, vull remarcar l'interès de programes de treball com són el de disseny de programes de formació, el de promoció de títols de postgrau, basat en l'avaluació conjunta de titulacions impartides en dues universitats de dos països diferents de la Unió Europea, o el projecte d'acreditació de títols propis de les universitats.

Si a tot això s'afegeix la continuïtat del programa d'avaluació de la qualitat de les titulacions i el seguiment dels plans de millora i dels d'acreditació del professorat, és fàcil concloure la importància que les tasques de l'Agència tenen per al sistema universitari de Catalunya. Estic convençut que, gràcies a la plena i sincera col·laboració -que no exclou la crítica- amb les universitats catalanes, els treballs d'**AQU Catalunya** es traduiran en clars beneficis per a tothom, però molt especialment pel que fa a la qualitat de la formació dels nostres estudiants.

Carles Solà i Ferrando

Conseller d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació

Sumari

■ **Pàgina 2**

L'acreditació de recerca i de recerca avançada

■ **Pàgina 3**

Resolució dels recursos d'alçada de la primera convocatòria d'informes per a professorat lector i professorat col·laborador

■ **Pàgines 4 i 5**

El programa DISSENY

■ **Pàgina 6**

Les universitats catalanes reflexionen sobre el disseny de programes de formació

■ **Pàgina 7**

L'avaluació de la docència a les universitats catalanes

Conveni amb la Universitat Ramon Llull

Joan Rodés, president de la Comissió d'Avaluació de la Recerca d'AQU Catalunya
Josep Manel Torres, cap de l'Àrea de Professorat i Recerca d'AQU Catalunya

L'acreditació de recerca i de recerca avançada

El 12 de desembre de 2003 l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU Catalunya) va fer públiques dues resolucions de la Comissió d'Avaluació de la Recerca (CAR) per les quals s'obre la convocatòria per a la sol·licitud i l'emissió de les acreditacions de recerca i de recerca avançada (Resolucions UNI/3766/2003 i UNI/3767/2003, respectivament).

L'emissió de les acreditacions de recerca i de recerca avançada s'emmarquen dins

Professorat de la UPF

la nova política de professorat universitari que estableix la Llei 1/2003, de 19 de febrer, d'universitats de Catalunya (LUC). L'article 46 crea una nova figura contractual a les universitats públiques catalanes, el professorat contractat doctor, amb dues categories: el professorat agregat i els catedràtics i catedràtiques. Per a l'accés a aquestes figures els professors i les professores hauran d'haver obtingut una acreditació de recerca o de recerca avançada, respectivament, que emet AQU Catalunya. Aquestes dues són les figures de nivell més alt en la nova carrera professional que la LUC obre per al professorat.

Així, doncs, un dels objectius de les acreditacions de recerca és permetre l'accés als concursos de professorat contractat laboral a les universitats públiques, a més aquestes acreditacions també són el reconeixement a una trajectòria de recerca consolidada i com a tals són un mèrit que els professors i les professores podran fer valer en ajuts, convenis, convocatòries competitives, etc.

Pel que fa a l'avaluació, la CAR ha constituït dues comissions específiques per a

l'avaluació de la recerca i de la recerca avançada, respectivament. Aquestes dues comissions actuen per mitjà de sis comissions específiques úniques per àmbits de coneixement. Aquests àmbits són: Humanitats, Ciències Socials, Ciències, Ciències de la Vida, Ciències Mèdiques i de la Salut i Enginyeria i Arquitectura.

Com a criteri general, el professorat que

sotmeti la seva activitat investigadora a l'avaluació de la CAR haurà de demostrar un nivell d'exceHència adequat a la categoria sol·licitada i al seu àmbit d'especialització. Els candidats hauran de poder demostrar una certa activitat postdoctoral, preferentment investigadora, tal com estableix la LUC. Els joves doctors, però, tenen abans la possibilitat d'accedir al primer nivell de la carrera professional universitària que és el professorat lector i que, després de quatre anys, els permetrà poder sol·licitar una acreditació de recerca amb més opcions d'èxit.

La qualitat i l'extensió de la producció científica del sol·licitant serà determinant a l'hora d'acreditar la seva recerca o recerca

avançada, avaluada seguint els estàndards internacionals pel que fa a la repercussió, el reconeixement i el prestigi. La capacitat de captar recursos per mitjà de la participació i la direcció de projectes obtinguts en convocatòries competitives, ja siguin públiques o del sector privat, se situarà en segon ordre de rellevància en l'avaluació. La direcció d'aquests projectes serà mèrit preferent en les acreditacions de recerca avançada. També seran considerades la capacitat de formar grups de recerca, la direcció de tesis i la impartició de cursos de doctorat, postgraus i màsters, l'activitat de transferència de tecnologia i altres mèrits com ara premis, trams de recerca, estades de recerca, etc.

Amb la finalitat de donar transparència als processos d'avaluació, la CAR ha fet pública la composició de les comissions específiques i els referents i estàndards que s'utilitzaran en les avaluacions per a l'emissió de les acreditacions, que es poden trobar al web d'AQU Catalunya.

L'1 d'agost el Govern de la Generalitat va aprovar el pla Serra Hünter amb la finalitat de crear, en dotze anys, 400 places de catedràtic contractat i 800 places de professorat agregat cofinançades al 50% per la Generalitat de Catalunya i les universitats públiques catalanes. Per al desenvolupament d'aquest pla, el Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (DURSI), les universitats públiques catalanes i AQU Catalunya van formalitzar un conveni en què, entre d'altres, s'estableixen els requisits per a l'accés a les places derivades del pla. En aquest conveni AQU Catalunya es compromet a resoldre les sol·licituds de recerca i recerca avançada abans que les universitats públiques convoquin els seus concursos previstos per al maig del 2004.

La primera convocatòria es va tancar el 16 de gener de 2004, amb un total de 805 sol·licituds, 591 de recerca i 214 de recerca avançada. La segona convocatòria per a les emissions de les acreditacions de recerca i recerca avançada s'iniciarà l'1 d'abril i finalitzarà el 15 d'abril de 2004.

Teresa García-Milà, presidenta de la Comissió de Professorat Lector i Professorat Col·laborador d'AQU Catalunya
Jordi Escolar, AQU Catalunya

Resolució dels recursos d'alçada de la primera convocatòria d'informes per a professorat lector i professorat col·laborador

El recurs d'alçada és un document mitjançant el qual la persona interessada demana a l'Administració que modifiqui un acte administratiu perquè el considera contrari als seus drets. Aquest recurs és procedent per recórrer contra les resolucions i els actes que no exhaureixen la via administrativa i es pot interposar davant de l'òrgan que els va dictar o de l'òrgan competent per resoldre el recurs.

L'article 29.3 dels estatuts d'AQU Catalunya regula el règim d'impugnació dels actes de les comissions específiques de professorat lector i professorat col·laborador, que poden ser objecte de recurs d'alçada davant de la presidenta de la Comissió de Professorat Lector i Professorat Col·laborador. La resolució que dicti la presidenta exhaureix la via administrativa i es pot interposar un recurs contenciós administratiu.

Resultats

En la primera convocatòria, de 769 informes desfavorables el 24,2% ha interposat recurs d'alçada; és a dir, s'han rebut un total de 186 recursos d'alçada. Se n'han estimat 42, xifra que representa el 5,5% respecte del nombre d'informes desfavorables emesos inicialment.

Per a la categoria de professorat lector, de 243 informes desfavorables, el 28,4% ha interposat recurs d'alçada; és a dir, s'han rebut 69 recursos. Se n'han estimat 15, xifra que suposa el 6,2% respecte del total d'informes desfavorables emesos inicialment.

Per a la categoria de professorat col·laborador, de 526 informes desfavorables, el 22,2% ha interposat recurs d'alçada; és a dir, s'han rebut 117 recursos. Se n'han estimat 27, xifra que representa el 5,1% respecte del nombre d'informes desfavorables emesos inicialment.

Al quadre adjunt es presenten els resultats detallats per àrees de coneixement.

Professorat lector

Àrees	Total	Desfavorable	Recursos	Estimats	Desestimats	
Humanitats	80	31	39%	12	5	7
C. Socials	144	73	51%	26	1	25
Ciències	108	26	24%	5	3	2
C. de la Vida	105	51	49%	6	0	6
C. Mèdiques	83	29	35%	9	3	6
Enginyeria i Arquitectura	91	33	36%	11	3	8
Total	611	243	40%	69	15	54
% sobre recursos				21,7%		78,3%
% total sobre informes desfavorables			28,4%	6,2%		93,8%

Professorat col·laborador

Àrees	Total	Desfavorable	Recursos	Estimats	Desestimats	
Humanitats	99	37	37%	11	7	4
C. Socials	241	146	61%	39	4	35
Ciències	233	63	27%	3	0	3
C. de la Vida	141	57	40%	1	0	1
C. Mèdiques	109	39	36%	7	1	6
Enginyeria i Arquitectura	312	184	59%	56	15	41
Total	1135	526	46%	117	27	90
% sobre recursos				23%		77%
% total sobre informes desfavorables			22,2%	5,1%		94,9%

Al·legacions

Tots els recursos han al·legat qüestions de fons i, d'aquests, el 27,1% ha al·legat alguna qüestió sobre la forma.

Les al·legacions sobre el fons fan referència al desacord dels recurrents sobre la indicació de la insuficiència de determinats apartats que motiven l'emissió de l'informe desfavorable.

Les al·legacions sobre la forma tenen relació amb qüestions de procediment. Entre d'altres, s'han plantejat les següents: a) *Indefensió*, provocada pel sistema de creus que indiquen els mèrits insuficients que motiven l'emissió de l'informe desfavorable i *manca de motivació o arbitrietat*; s'han desestimat aquestes al·legacions, ja que s'admet que la motivació sigui d'identica manera en sèries semblants d'actes administratius, com les motivacions preimpreses dels informes. b) *Principi d'igualtat*, pel qual algun recurrent es compara amb un altre sol·licitant que ha obtingut informe favorable amb els mateixos mèrits, però no l'esmenta i, per tant, no pot ser objecte de comprovació. c) *Limitació del dret legítim a escollir el lloc de treball i a participar en els processos de selecció*; s'han desestimat segons el que disposa la LUC ja que, per ser admès en els processos selectius que la universitat convoqui per accedir com a professorat lector o col·laborador, les persones candidates han de disposar d'un informe favorable emès per AQU Catalunya. És important destacar que l'activitat de la Comissió de Professorat Lector i Professorat Col·laborador és una de les manifestacions de l'anomenada "discrecionalitat tècnica" de l'Administració, que troba la seva justificació en la presumpció de certesa i judici de raó de les resolucions dictades per un òrgan administratiu imparcial i amb coneixements tècnics especialitzats, en atenció a criteris i elements de valoració estrictament tècnics, objectius i homogenis.

Gemma Rauret, directora i presidenta de la Comissió d'Avaluació de la Qualitat d'AQU Catalunya
Josep Grifoll, cap de l'Àrea d'Avaluació de la Qualitat d'AQU Catalunya

El programa DISSENY

Des que es va crear l'any 1996 fins a l'actualitat, **AQU Catalunya** ha desplegat un programa d'avaluació ampli i centrat en els ensenyaments universitaris de primer i segon cicle. Aquesta avaluació ha permès no tan sols descriure un mapa prou acurat de les fortaleses i febleses existents, sinó també emprendre la concreció de plans de millora.

A partir del 1999, amb les recomanacions descrites en la Declaració de Bolonya i, sobretot, amb el recent comunicat de la Conferència de Berlín de ministres responsables d'Ensenyament Superior (setembre del 2003), l'articulació d'una política de convergència ha pres cos d'una manera significativa. Davant d'aquesta situació de construcció de l'espai únic europeu d'ensenyament superior, i pendent del que pugui determinar-se mitjançant el desplegament legal, **AQU Catalunya** entén que cal reorientar les seves activitats per tal de donar suport a les universitats catalanes en aquest procés. Això és així atès que, més enllà del canvi formal en l'estructura de titulacions o en l'instrumental de gestió (sistema de transferència de crèdits o suplementos dels diplomes), la convergència europea representa un nou paradigma docent en el qual cal una reformulació dels objectius de formació i de les estratègies d'ensenyament i aprenentatge.

Primera reunió del programa DISSENY de Psicologia celebrada el 19 de desembre de 2003

El programa DISSENY representa la principal acció d'**AQU Catalunya** amb vista al 2004 per tal d'impulsar la renovació dels plans d'estudis i acostar-los al nou marc europeu. Aquest programa té dos grans objectius: el primer, com és lògic, és desenvolupar nous plans d'estudis, però també hi ha la intenció de construir una metodologia que permeti orientar els responsables acadèmics en els procediments per renovar els plans d'estudis i per assegurar-ne la qualitat. De fet, la fase final del projecte, un cop el nou pla d'estudis s'ha dissenyat, estaria adreçada a realitzar una avaluació del mateix pla, que permetria, en cas de resultar positiva, l'obtenció d'un informe que serà un valor afegit en la presentació del pla d'estudis al DURSI, fase preceptiva per a l'homologació del títol.

El projecte té documents específics d'**AQU Catalunya** com ara el *Marc general per al disseny, el seguiment i la revisió de plans d'estudis*, el *Marc general per a l'avaluació dels aprenentatges dels estudiants* i el *Marc general per a la integració europea*. Ara bé, els participants també són molt conscients de la importància de la dimensió internacional a l'hora de considerar els perfils. Per això també es tindran en compte referents europeus i mundials de titulacions homòlogues.

Per al 2004, els projectes en curs són els següents:

Ensenyaments participants	UB	UAB	UPC	UdG	UdL	URV	UOC	URL
Medicina	■	■			■	■		
Eng. Química / Eng. Tècn. Industrial (Química Industrial)	■	■	■	■		■		■
Psicologia	■	■				■	■	■

Tot i que el projecte encara es troba en les etapes preliminars, a tall indicatiu ja s'ha començat a treballar en la guia per al disseny de nous plans d'estudis. A la taula següent hi ha una primera visió dels elements més destacats per conformar la metodologia.

Elements considerats en el desenvolupament metodològic per al disseny de nous plans d'estudis		
El procés de disseny	La definició del pla d'estudis	La planificació operativa del programa
Participació en el procés	El perfil de formació	Els recursos de professorat
Procediments formals d'aprovació	Objectius del centre en relació amb el perfil de formació	Els recursos de PAS
Informació documental	L'estructura del pla d'estudis	L'organització de l'ensenyament
	Els criteris de certificació i avaluació de la qualitat de la progressió acadèmica dels estudiants	Les instal·lacions i el material
	El perfil de l'estudiant de nou ingrés	L'estructura de gestió i coordinació
		Els mecanismes i les accions d'informació
		Les accions que potencien la viabilitat del pla

Evidentment, darrere d'aquest esquema metodològic cal que s'estableixin també un seguit d'estàndards que han de permetre poder determinar la qualitat dels nous plans d'estudis. A tall d'exemple, podem esmentar alguns dels que s'han establert per a l'ensenyament de Medicina en l'àmbit internacional i que, de fet, poden ser fàcilment traslladats a altres camps acadèmics. Així, per al bloc dedicat al procés de disseny, es té en compte la participació externa i interna en la formulació de la missió i dels objectius de l'ensenyament, el grau d'autonomia acadèmica a l'hora de planificar el programa de formació o la representació estudiantil en la fase de disseny.

En la definició del pla d'estudis es proposen estàndards sobre la formulació de la missió i dels objectius de l'ensenyament, els mètodes i resultats educatius, els continguts del pla, la seva estructura i durada, l'ús de mètodes científics i de tecnologies de la informació, els intercanvis d'estudiants, l'ús dels mètodes d'avaluació i la seva relació amb les formes d'aprenentatge, i també estàndards sobre les polítiques de selecció de nous estudiants.

Finalment, pel que fa a la planificació operativa del pla d'estudis, es té en compte el perfil del professorat en relació amb la docència i la recerca, l'adequació del nombre de professors al volum d'estudiants, les polítiques de formació de professorat, el suport i consell a l'alumnat, les relacions externes i el sistema de gestió des del punt de vista de la presa de decisions. També s'hi inclouen les instal·lacions, el pressupost i la distribució de recursos, i els sistemes d'assegurament de la qualitat.

Les universitats catalanes reflexionen sobre el disseny de programes de formació

AQU Catalunya, en col·laboració amb la Universitat Rovira i Virgili, va organitzar els dies 9 i 10 d'octubre de 2003 un taller en el qual van participar més de 100 representants de totes les universitats catalanes i de les titulacions de Medicina, Filologia Catalana, Psicologia i Enginyeria Química, per tal d'impulsar el disseny dels nous plans d'estudis (programa DISSENY d'**AQU Catalunya**) en el nou escenari europeu més enllà del canvi formal.

En el transcurs del taller, hi van participar diferents ponents per tractar dels temes següents:

- *El desenvolupament dels nous programes de formació a Europa: una perspectiva des de l'European University Association* - Carles Solà Ferrando (actual conseller del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació)
- *La transformació de la universitat* - Domingo Docampo Amoedo (rector de la Universidad de Vigo)
- *Credit accumulation, competencies and the definition of the outcomes. Case study of the Chemical Engineering of University of Delft* - Cor Peters (University of Delft)
- *Estàndards globals per a la millora de la qualitat dels ensenyaments* - Joan Prat Corominas (vicerector de Qualitat i Planificació de la Universitat de Lleida)

• *Cal tenir en compte les actituds dels estudiants a l'hora de dissenyar el crèdit europeu?* - Josep M. Masjuan Codina (professor de la Universitat Autònoma de Barcelona)

• *El plans d'actuació. El programa DISSENY i altres iniciatives* - Gemma Rauret i Dalmau (directora d'**AQU Catalunya**)

A més a més, en el taller es va dedicar una tarda a organitzar una taula rodona i sessions posteriors paral·leles per àrees temàtiques per debatre sobre els plans de disseny de les titulacions de Medicina, Filologia Catalana, Psicologia i Enginyeria Química:

- *Diferents perspectives en el disseny del perfil de formació i sessions paral·leles*
Sebastián Rodríguez Espinar (**AQU Catalunya**), Carlos A. Brailovski (Universitat Laval, Canadà), Gemma Rigau Oliver (Universitat Autònoma de Barcelona), Salvador Chacón Moscoso (Universidad de Sevilla) i Claudi Mans Teixidó (Universitat de Barcelona)

El taller va ser valorat notablement per les persones assistents. Les conclusions i les ponències que s'hi van presentar quedaran recollides en el llibre del taller que s'està elaborant.

AQU Catalunya posa a la disposició dels interessats els materials i la documentació que es va presentar al taller.

AQU Catalunya signa un conveni per impulsar les competències i els objectius formatius de les professions sanitàries

El Departament de Sanitat i Seguretat Social, el Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació, l'Institut d'Estudis de la Salut i **AQU Catalunya** han signat un conveni de col·laboració per impulsar la reflexió sobre la definició dels objectius formatius en l'àmbit de les Ciències de la Salut, per tal de desenvolupar el disseny dels programes de formació d'acord amb l'espai europeu d'ensenyament superior i adaptar els processos d'avaluació d'**AQU Catalunya** a l'àmbit de les Ciències de la Salut.

Aquest acord sorgeix a partir del *Llibre blanc de les professions sanitàries*, el qual

ha detectat que, en matèria formativa, els objectius i continguts dels currículums de les professions sanitàries no s'adeqüen prou a les necessitats, expectatives i demandes de la població. Per aquest motiu esdevé necessària la instauració d'un procés dinàmic de canvis en les diferents fases dels processos formatius de pregrau, postgrau i formació continuada, per tal que el sistema educatiu pugui donar una resposta adequada a les necessitats actuals. El conveni comportarà, entre altres qüestions, la definició de les competències i el seu grau d'assoliment pels llicenciats i diplomats de les professions sanitàries.

Universitat d'estiu sobre formació al llarg de la vida

Els dies 8, 9 i 10 de setembre va tenir lloc a Lió la primera edició de la Universitat d'Estiu sobre formació al llarg de la vida (*Life Long Learning*, L3). Es tracta d'una iniciativa pionera a Europa que han organitzat nou regions europees (entre elles Catalunya) i la Fundació Europea per a la Recerca Educativa (FREREF), amb el suport de l'Estat francès i la regió de Rhône-Alps. Durant aquests dies, més de 140 persones van presentar i debatre tot un seguit d'experiències, estratègies i problemàtiques entorn de la formació permanent, com per exemple el foment del desig d'aprendre, les polítiques europees, estatals i regionals, l'ús de les noves tecnologies, el rol de les universitats i els altres agents socials i econòmics, l'organització i el finançament de la formació contínua, o la validació dels coneixements i les habilitats professionals. Per a més informació, podeu contactar amb Josep M. Vilalta (jmvilalta@gencat.net).

L'avaluació de la docència a les universitats catalanes

El nou marc jurídic fixat per la LUC, com també l'esperit de col·laboració del DURSI, les universitats i **AQU Catalunya**, ha permès establir un marc nou i engrescador perquè l'avaluació de la docència tingui la importància que li correspon en els processos d'avaluació de l'activitat universitària, ja que l'activitat docent és una de les principals tasques d'un professor universitari.

D'acord amb el procediment establert pel Consell Interuniversitari de Catalunya i **AQU Catalunya** (elButlletí número 18), totes les universitats públiques catalanes s'han dotat, o estan en via de dotar-se, d'un instrument institucional (manual d'avaluació del professorat), certificat per **AQU Catalunya** per al període experimental 2004-2006, amb el qual s'abordarà d'una manera progressiva l'avaluació de l'activitat docent del professorat, que va més enllà de les conegudes enquestes d'opinió dels estudiants. En aquest sentit, cal destacar el caràcter innovador del model, tant a Espanya com a resta de països d'Europa.

Tot i que el motiu legal que ha permès posar en marxa aquest procés és la concessió dels complements docents autonòmics, no és menys cert que l'orientació i l'aposta de les universitats va més enllà, ja que pretén establir un marc de referència global per al conjunt de processos avaluatius que afecten el professorat: accés i desenvolupament professional (formació, promoció i incentius). És justament aquesta fita en l'horitzó del 2006 (moment de l'acreditació definitiva dels models adoptats per les universitats) la que justifica la crida a una posada en marxa, d'una manera coherent, transparent i responsable, de les pràctiques d'avaluació dissenyades en els manuals de les universitats. El model desenvolupat respecta l'autonomia de les universitats i, al mateix temps, estableix un marc genèric amb unes pautes comunes per al conjunt de les universitats públiques de Catalunya.

Tot i que la manca de tradició en l'avaluació de l'activitat docent pot representar una dificultat, especialment si es té present que l'avaluació de la recerca està molt més consolidada, la seva consideració definitiva dependrà de diversos factors interns i externs al professorat i a les universitats, però indubtablement la percepció de les conseqüències de la mateixa avaluació serà un

element clau. En aquest sentit, cal tenir en compte aspectes com ara:

- La necessitat que el professorat consideri l'avaluació com una via vàlida per demostrar la seva competència i qualitat en el compliment de les funcions professionals. Així, és important fer èmfasi en la valoració integral del professorat universitari, tant pel que fa a les tasques docents i de recerca com de gestió i a les interrelacions entre elles.
- El paral·lisme entre la qualitat de l'activitat docent i la qualitat de l'activitat de recerca. En cap cas, no s'han de veure com dos elements antagònics.
- L'assumpció pels responsables acadèmics de polítiques clarament incentivadores de la tasca docent ben feta. La qualitat de la docència ha de representar un mèrit rellevant en la consolidació del professorat.
- La responsabilitat que han d'assumir els membres de la comunitat universitària que, segons el seu càrrec o nivell acadèmic, hagin de prendre decisions a partir dels resultats obtinguts en l'avaluació de l'activitat docent.
- El lideratge necessari dels responsables institucionals de les universitats en la generació d'una opinió favorable a l'esforç i la motivació envers una docència de qualitat.
- L'oportunitat i la conveniència d'establir uns canals de cooperació entre les universitats catalanes per tal que els coneixements i les experiències de cadascuna puguin ser compartits i, d'aquesta manera, generar un valor afegit que permeti desenvolupar un procés conjunt de construcció d'un model català d'avaluació del professorat.

En resum, la comunitat universitària catalana no es pot permetre deixar passar de llarg aquesta ocasió per revifar i impulsar el reconeixement de la docència, ja que representa una oportunitat per a la millora de la qualitat del nostre sistema d'ensenyament superior.

Conveni amb la Universitat Ramon Llull

El dia 29 d'octubre de 2003 **AQU Catalunya** va signar un conveni amb la Universitat Ramon Llull per a l'avaluació de l'activitat docent i investigadora del professorat universitari d'aquesta universitat. El conveni s'emmarca dins el nou ordenament legal que estableix la necessitat d'avaluar el professorat de les universitats privades: la LOU disposa que com a mínim el 25% del professorat de les universitats privades ha d'estar en possessió del títol de doctor i ha d'haver obtingut una avaluació positiva de la seva activitat docent per part de l'ANECA o de l'òrgan d'avaluació externa que la llei de la comunitat autònoma determini. La LUC estableix que, per satisfer els requisits d'avaluació externa del professorat de les universitats privades establerts per la LOU, aquestes universitats han de formalitzar convenis per al desenvolupament de la metodologia d'aquesta avaluació amb **AQU Catalunya**.